

DANIŞTAY KARARLARI

Danıştay Dokuzuncu Daire Başkanlığından:

Esas No : 2025/5438

Karar No : 2026/315

Kanun Yararına Temyiz Eden : Danıştay BaşsavcılığıDavalı : Trabzon Defterdarlığı - TRABZONVekili : Av. Gizem Balcı
(E-Tebligat)Davacı : Hammat AksoyVekili : Av. Aykut Korkmaz
(E-Tebligat)

İstemin Özeti : Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarih ve E:2024/35, K:2024/180 sayılı kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca kanun yararına temyizden incelenerek bozulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı adına tahakkuk ettirilen 174,00 TL değerli kağıt bedelinin kaldırılması ve tahsil edilen tutarın iadesine karar verilmesi istemine ilişkindir.

Kanun yararına temyiz edilen kararın özeti: Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarih ve E:2024/35, K:2024/180 sayılı kararıyla; davacıdan fazladan tahsil edilen değerli kağıt bedeli bulunmadığı ve dava konusu işlemden hukuka aykırılık görülmediği; karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinin 2. fıkrasında, konusu para ile değerlendirilebilen davalarda hükmedilen vekalet ücretinin kabul veya reddedilen miktarı geçmeyeceğinin belirtildiği, davanın değerinin 174,00 TL olduğu, bu değeri aşarak davacı aleyhine maktu (10.500,00 TL) vekalet ücretine hükmedilmesi durumunda, davacının mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasında olması gereken adil dengenin davacı aleyhine bozulacağı, davacının mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülü olmayacağı, davacıya şahsi olarak aşırı külfet yükleneceği, ayrıca davacının hak arama hürriyeti ile mahkemeye erişim hakkının da ihlal edileceği anlaşıldığından, davacı aleyhine hükmedilecek vekalet ücretinin davanın değerini aşamayacağı sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle davanın reddine, 174,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine kesin olarak karar verilmiştir.

Danıştay Başsavcılığı tarafından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi hükmü uyarınca, Vergi Mahkemesi kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının kanun yararına bozulması istenilmektedir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI CEVDET ERKAN'IN DÜŞÜNCESİ: Trabzon 3.Noterliğinin 17/01/2024 tarihli ve 1140 yevmiye numaralı işlemi ile düzenlenen vekaletnamenin noterlikte saklanan örneği için tahakkuk ettirilerek tahsil edilen değerli kağıt bedelinin iptali ve iadesi istemiyle açılan davanın reddine dair Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarihli ve E:2024/35, K:2024/180 sayılı kararının vekalet ücretine ilişkin hüküm fıkrası yönünden kanun yararına temyiz edilmesi talebiyle Danıştay Başsavcılığını bilgilendiren dilekçeniz üzerine konu incelendi:

2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu'nun 28 Haziran 2014 tarihli ve 29044 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6545 sayılı Kanun'un 24. maddesi ile değişik "Kanun Yararına Temyiz" başlıklı 51. maddesinde, "1. İdare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan

kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir.

2. Temyiz isteği yerinde görüldüğu takdirde karar, kanun yararına bozulur. Bu bozma kararı, daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukukî sonuçlarını kaldırmaz.

3. Bozma kararının bir örneği ilgili bakanlığa gönderilir ve Resmî Gazete'de yayımlanır." kuralına yer verilmiştir.

Kanunî süre geçtikten sonra kanun yolu başvurusunda bulunulması üzerine süre aşımı yönünden başvurunun reddedilmesi veya herhangi bir usulî sebeple kanun yolu incelemesine tâbi tutulmadan kararın kesinleşmesi hâllerinde kanun yolu incelemesi yapılmış olmadığından, bu kararlar kanun yararına temyiz edilebilir.

2577 sayılı Kanun'un 20/A ve 20/B maddeleri uyarınca ivedi yargılama usûlü uygulanarak verilen ve istinaf kanun yoluna başvurmadan temyiz edilebilen kararlardan temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşenlerin kanun yararına temyiz edilebileceği hususunda da tereddüt bulunmamaktadır.

Bu itibarla, 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesine göre kanun yararına temyiz; istinaf veya temyiz kanun yolları kapalı olduğu için kesinleşmiş ya da istinaf veya temyiz kanun yolları açık olduğu halde taraflardan hiçbirinin süresi içinde istinaf veya temyiz yoluna başvurmaması sebebiyle kesinleşmiş olan idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerince verilen nihai kararlara karşı başvurulabilen olağanüstü bir kanun yolu olup, bu kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin kanun yararına temyiz edilmesi mümkündür.

"Kanun yararına bozma üzerine, kararı veren mahkemece davaya yeniden bakılmaz, Mahkemenin bozmaya uygun yeni bir karar vermesi gerekmez. Çünkü kanun yararına bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan hükmün hukukî sonuçlarını ve dolayısıyla tarafların hukukî durumunu etkileyen bir sonucu yoktur. Bozmanın amacı, benzeri davalarda mahkemelerin aynı hukukî yanlılığı yapmalarını önlemek ve usul ve esasa ilişkin hukuk kurallarının belli bir doğrultuda uygulanmasını sağlamaktan ibarettir. Bu nedenle, kanun yararına bozulmuş da olsa, kesinleşmiş karar hükmünü yürütecektir. Kanun yararına bozma kararının Resmî Gazetede yayımlanması ile, uygulanan hukuk kuralının Ülkenin her yanında aynı şekilde anlaşılmasını sağlama amacı güdülmüştür." (YENİCE Kâzım, ESİN Yüksel, Açıklamalı İçtihatlı Notlu İdarî Yargılama Usûlü, 1983, s. 735, 736)

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması" başlıklı 168.maddesinde;

"Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir. (Ek cümle: 16/6/2009-5904/35 md.) Şu kadar ki hazırlanan tarifede; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir. Bu tarife Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı

takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı fıkrası hükümleri kıyasen uygulanır.

Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır." hükmü getirilmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun verdiği bu yetki kapsamında 2024 yılında uygulanacak Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi 21/09/2023 tarihli ve 32316 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Tarifenin 13. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise;

"(1) Bu Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık ücreti, davanın görüldüğü mahkeme için bu Tarifenin ikinci kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (7 nci maddenin ikinci fıkrası, 10 uncu maddenin üçüncü fıkrası ile 12 nci maddenin birinci fıkrası, 16 ncı maddenin ikinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla) bu Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir.

(2) Ancak, hükmedilen ücret kabul veya reddedilen miktarı geçemez." düzenlemesi yapılmıştır.

Olayda Vergi Mahkemesince; Trabzon 3.Noterliğinin 17/01/2024 tarihli ve 1140 yevmiye numaralı işlemi ile düzenlenen vekaletnamenin noterlikte saklanan örneği için tahakkuk ettirilerek tahsil edilen değerli kâğıt bedelinin iptali ve iadesi istemiyle açılan davanın reddine karar verilmiş, vekalet ücretine ilişkin olarak da Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13.maddesinin ikinci fıkrası uyarınca konusu para ile değerlendirilebilen davalarda hükmedilen vekalet ücretinin kabul veya reddedilen miktarı geçemeyeceği, davanın değerinin 174,00-TL olduğu, davanın değerini aşarak davacı aleyhine maktu (10.500,00-TL) avukatlık ücretine hükmedilmesi halinde davacıya şahsi olarak aşırı bir külfet yükleneceği, davacının mülkiyet hakkına yapılan müdahale ile kamu yararı ve davacının mülkiyet hakkının korunması arasında olması gereken adil dengeyi davacı aleyhine bozulacağı, müdahalenin ölçülü olmayacağı, ayrıca hak arama hürriyetine ve mahkemeye erişim hakkına aykırı olacağı gerekçesiyle davacı aleyhine hükmedilecek vekalet ücretinin davanın değerini aşamayacağı sonucuna varılarak 174,00-TL vekalet ücretine hükmedilmiştir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 323. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ğ) bendinde vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekalet ücretinin yargılama giderlerinden olduğu, 326.maddesinde kanunda yazılı hâller dışında, yargılama giderlerinin aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verileceği, davada iki taraftan her birinin kısmen haklı çıkması durumunda mahkemenin yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaşacağı, 330.maddesinde ise vekil ile takip edilen davalarda mahkemece kanuna göre takdir olunacak vekalet ücretinin taraf lehine hükmedileceği öngörülmüştür.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168.maddesinin ikinci fıkrasında genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğan her türlü davaların konusu para olsa veya para ile değerlendirilebilse dahi hükmün verildiği tarihte yürürlükteki Tarifede öngörülen maktu ücrete göre avukatlık ücretinin belirleneceği öngörülmüştür.

Yargılama giderlerinden olan vekalet ücretine ilişkin temel düzenlemelerin kanunlarla yapılması ve buna göre her yıl uygulanacak vekalet ücretlerinin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ile

belirlenmesi Anayasamıza egemen olan pek çok ilkenin bir yansımasıdır. Tüm vatandaşların haklarında tesis edilen işlemlere ilişkin olarak mahkemelerde dava açabilmesi hak arama özgürlüğünün temel unsurlarından biri olup, bu hakkın etkili bir şekilde kullanılabilmesi noktasında avukatlardan yardım alınması da çoğu zaman bir gerekliliktir. Bu hakkın kullanılması sırasında avukatlardan alınacak hukuki yardım nedeniyle davanın taraflarının dava açmadan önce; yargılama giderlerinden olan vekâlet ücretinin miktarını, hangi taraftan tahsil edileceğini önceden öngörebilmeleri ve buna ilişkin şartların açıkca, taraflar arasında ayırım yapılmaksızın ve objektif olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Tarafların, dava açmadan davanın kaybedilmesi durumunda ne kadar vekalet ücreti ödeyeceklerini bilerek ona göre dava açmaları aynı zamanda hukuki güvenlik ilkesinin de bir sonucudur.

Vekalet ücretlerinin önceden öngörülebilen, taraflar arasında eşit uygulanmasına ilişkin bu temel yaklaşımın yanı sıra 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168.maddesinin ikinci fıkrasında kanun koyucu özel bir düzenleme getirmiştir. Buna göre vergi davaları ya da idari davalar gibi devletin tek taraflı olarak yaptığı yüksek miktardaki vergilendirme veya parasal nitelikteki cezai işlemlerine karşı açılan davalarda vekalet ücretinin dava konusu değere göre belirlenmesi durumunda ilgili taraf lehine veya aleyhine yüksek oranlarda yargılama giderine hükmedilmesi mümkün olabileceğinden, kanun koyucu söz konusu davaların bu niteliğini de dikkate alarak tarafların yüksek miktarlarda vekâlet ücreti tehdidi altında kalmalarını önlemek amacıyla dava değerinden bağımsız olarak vekalet ücretini maktu olarak belirleme yoluna gitmiştir. Bu düzenleme ile aynı zamanda gereksiz dava açılması, mahkemelerin gereksiz yere meşgul edilmesi de önlenmeye çalışılmıştır.

Dava değerinin düşük olduğu vergi davalarında davalı aleyhine karar verilmesi durumunda, aleyhine karar verilen tarafın ödeyeceği vekâlet ücretinin Tarifede belirlendiği üzere maktu miktarda olması nedeniyle ilgili tarafa dava değerine göre daha fazla vekâlet ücreti ödemesi söz konusu olmakla birlikte yukarıda da değinildiği gibi maktu vekalet ücretinin kanunda açıkca düzenlenmesi, ilgililer açısından belirli ve öngörülebilen olması, taraflar arasında eşit bir şekilde uygulanması karşısında bu durum "Mahkemelere Erişim Hakkını" ihlal etmemektedir.

Bu itibarla, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168. maddesinin ikinci fıkrasında vergi davalarında yargılama gideri olan avukatlık ücretinin dava değerinden bağımsız olarak maktu olarak düzenlenmesi nedeniyle Vergi Mahkemesince Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinin ikinci fıkrası dikkate alınmak suretiyle verilen kararda, vekalet ücreti yönünden hukuka uygunluk görülmemiştir.

Nitekim, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 02/05/2001 tarihli ve 4667 sayılı Kanun'un 81. maddesiyle değiştirilen 168. maddesinin ikinci fıkrasına 16/6/2009 tarihli ve 5904 sayılı Kanun'un 35. maddesiyle eklenen ikinci cümlede yer alan "...avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir." ibaresinin Anayasa'nın 2., 35. ve 36.maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 03/06/2025 tarihli ve E:2024/192, K:2025/126 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

Açıklanan nedenlerle; Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarihli ve E:2024/35, K:2024/180 sayılı kararı niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade ettiğinden, kanun yararına temyizen incelenerek bozulması 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesi uyarınca talep olunur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ SERHAT EMİN TAŞ'IN DÜŞÜNCESİ: Kanun yararına temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE

MADDİ OLAY: Davacı adına tahakkuk ettirilen 174,00 TL değerli kağıt bedelinin kaldırılması ve tahsil edilen tutarın iadesi istemiyle açılan davanın reddine ilişkin Vergi Mahkemesi kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının temyizen incelenerek kanun yararına bozulması istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesinin, 1. fıkrasında, idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, 2. fıkrasında, temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde kararın, kanun yararına bozulacağı, bu bozma kararının, daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı, 3. fıkrasında, bozma kararının bir örneğinin ilgili bakanlığa gönderileceği ve Resmi Gazete'de yayımlanacağı belirtilmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun, "Avukatlık ücreti" başlıklı 164. maddesinin 1. fıkrasında, "Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade eder."; "Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması" başlıklı 168. maddesinde, "Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir. Şu kadar ki hazırlanan tarifede; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir. Bu tarife Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı fıkrası hükümleri kıyasen uygulanır. Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır." hükümlerine yer verilmiştir.

Kanun yararına bozulması istenilen Vergi Mahkemesi kararının verildiği tarihte yürürlükte olan ve 21/09/2023 tarih ve 32316 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Tarifelerin üçüncü kısmına göre ücret" başlıklı 13. maddesinin 1. fıkrasında, bu

Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık ücretinin, davanın görüldüğü mahkeme için bu Tarifenin ikinci kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (7 nci maddenin ikinci fıkrası, 10 uncu maddenin üçüncü fıkrası ile 12 nci maddenin birinci fıkrası, 16 nci maddenin ikinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla) bu Tarifenin üçüncü kısmına göre belirleneceği, 2. fıkrasında ise, ancak, hükmedilen ücretin kabul veya reddedilen miktarı geçmeyeceği belirtilmiştir.

Anılan Tarife'nin İkinci Kısmının,

"Yargı Yerlerinde, İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olsa veya Para ile Değerlendirilebile Bile Maktu Ücrete Bağlı Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret" başlıklı Birinci Bölümünde,

...

4. Vergi Mahkemelerinde takip edilen dava ve işler için

a) Duruşmasız ise 10.500,00 TL

b) Duruşmalı ise 20.900,00 TL

...

"Yargı Yerleri ile İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olmayan veya Para ile Değerlendirilemeyen Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret" başlıklı İkinci Bölümünde,

...

16. İdare ve Vergi Mahkemelerinde takip edilen davalar için

a) Duruşmasız ise 10.500,00 TL

b) Duruşmalı ise 20.900,00 TL

...

20. Danıştayda ilk derecede görülen davalar için

a) Duruşmasız ise 17.100,00 TL

b) Duruşmalı ise 34.200,00 TL

...

"Yargı Yerleri ile İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olan veya Para ile Değerlendirilebilen Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret" başlıklı Üçüncü Bölümünde,

1. İlk 200.000,00 TL için %16

2. Sonra gelen 200.000,00 TL- için %15

...

9. 5.600.000,00 TL'den yukarısı için %1

hükümlerine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

1136 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen hükümlerine göre, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, Baro Yönetim Kurullarının teklifleri de dikkate alınarak, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgari sınırlarını gösteren bir tarife hazırlanacağı, hazırlanacak tarifede, genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücretinin maktu olarak belirleneceği, konusu para olsun ya da olmasın (davanın miktarına bakılmaksızın) anılan Kanun hükmünde yer verilen vergi, resim, harç ve

benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezalarına ilişkin açılan davalar sonucunda haksız çıkan tarafın aleyhine maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Anılan hükümler uyarınca hazırlanan ve kanun yararına bozulması istenilen Vergi Mahkemesi kararının verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin İkinci Kısımının Birinci Bölümünde de, vergi mahkemelerinde takip edilen dava ve işler, konusu para olsa veya para ile değerlendirilebilse bile maktu avukatlık ücreti ödenecek dava ve işler arasında sayılarak, Tarife'nin İkinci Kısımının, konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki yardımlara ödenecek nispi avukatlık ücretinin düzenlendiği Üçüncü Bölümünün kapsamı dışında tutulmuştur.

Vergi Mahkemesince, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinin 2. fıkrasında, konusu para ile değerlendirilebilen davalarda hükmedilen avukatlık ücretinin kabul veya reddedilen miktarı geçmeyeceğinin belirtildiği, davanın değerinin 174,00 TL olduğu, bu değeri aşarak davacı aleyhine maktu (10.500,00 TL) avukatlık ücretine hükmedilmesi durumunda, davacının mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasında olması gereken adil dengenin davacı aleyhine bozulacağı, davacının mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülü olmayacağı, davacıya şahsi olarak aşırı külfet yükleneceği, ayrıca davacının hak arama hürriyeti ile mahkemeye erişim hakkının da ihlal edileceği anlaşıldığından, davacı aleyhine hükmedilecek avukatlık ücretinin davanın değerini aşamayacağı sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle 174,00 TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine karar verilmiş ise de, 1136 sayılı Kanun ile anılan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin yukarıda değerlendirilen hükümleri uyarınca konusu para olsa veya para ile değerlendirilebilse bile vergi mahkemelerinde takip edilen dava ve işler için maktu avukatlık ücreti ödeneceği dikkate alındığında, bakılan davada haksız çıkan davacı aleyhine dava değerini aşmayacak şekilde 174,00 TL vekalet ücretine hükmedilmesinde hukuki isabet bulunmamaktadır.

Vergi Mahkemesince, dava değerini olan 174,00 TL'yi aşarak davacı aleyhine maktu (10.500,00 TL) avukatlık ücretine hükmedilmesi durumunda, davacının mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasında olması gereken adil dengenin davacı aleyhine bozulacağı, davacının mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülü olmayacağı, davacıya şahsi olarak aşırı külfet yükleneceği, ayrıca davacının hak arama hürriyeti ile mahkemeye erişim hakkına da aykırı olacağı değerlendirilmiş ise de, 1136 sayılı Kanun'un 168. maddesinin 2. fıkrasında geçen "... avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir." ibaresinin, konusu para olan ya da parayla ölçülebilen davalarda dava değerinin düşük olduğu durumlarda dava değerine göre fahiş miktarlarda avukatlık ücretine hükmedilmesinin yargı yoluna başvurma konusunda caydırıcı etkiye neden olduğu ve mülkiyet hakkını zedelediği iddialarıyla yapılan itiraz başvurusu, Anayasa Mahkemesinin 03/06/2025 tarih ve E:2024/192, K:2025/126 sayılı kararıyla, kuralın, Anayasa'nın "Hak arama hürriyeti" başlıklı 36. maddesine aykırı olmadığı, "Mülkiyet hakkı" başlıklı 35. maddesiyle ise ilgisinin bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

Anayasa Mahkemesince, kuralın, dava değerinin düşük veya yüksek olması, davada idare veya devlet ile gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri lehine veya aleyhine karar verilmesi bakımından farklı sonuçlar doğurduğu belirtilerek, bu yönlerden ayrı ayrı incelendiği kararda, Vergi Mahkemesi kararına konu uyuşmazlıkta olduğu gibi, dava değerinin düşük olduğu vergi davalarında gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişileri aleyhine karar verilmesi durumu yönünden yapılan incelemede şu gerekçeye yer verilmiştir:

"19. Öncelikle dava değerinin düşük olduğu vergi davalarında gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişileri aleyhine karar verilmesi durumunda, aleyhine karar verilen tarafın ödeyeceği vekâlet ücreti Tarifede

belirlenen maktu miktarda olacağından ilgili taraf dava değerine göre daha fazla vekâlet ücretinden sorumlu olacaktır. Vergi davasında aleyhine karar verilen tarafın maktu vekâlet ücretinden sorumlu olmasını öngören kural bu yönüyle mahkemeye erişim hakkına sınırlama getirmektedir.

20. Anayasa'nın 13. maddesinde "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." denilmektedir. Buna göre mahkemeye erişim hakkına sınırlama getiren düzenlemelerin kanunla yapılması, ayrıca Anayasa'da öngörülen sınırlama sebebine uygun ve ölçülü olması gerekir.

21. Bu kapsamda mahkemeye erişim hakkını sınırlamaya yönelik bir kanuni düzenlemenin şeklen var olması yeterli olmayıp kuralların keyfilliğe izin vermeyecek şekilde belirli ve öngörülebilir nitelikte olmaları gerekir.

22. Esasen temel hakları sınırlayan kanunun bu niteliklere sahip olması Anayasa'nın 2. maddesinde güvenceye alınan hukuk devleti ilkesinin de bir gereğidir. Hukuk devletinde kanuni düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Kanunda bulunması gereken bu nitelikler hukuki güvenliğin sağlanması bakımından da zorunludur. Zira bu ilke hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar (AYM, E.2015/41, K.2017/98, 4/5/2017, §§ 153, 154). Dolayısıyla Anayasa'nın 13. maddesinde sınırlama ölçütü olarak belirtilen kanunilik, Anayasa'nın 2. maddesinde güvenceye bağlanan hukuk devleti ilkesi ışığında yorumlanmalıdır.

23. 1136 sayılı Kanun ya da farklı bir kanunda genel olarak maktu ya da nispi tarifinin uygulanacağı davalara ilişkin bir düzenleme öngörülmemekle birlikte bu hususta TBB'ye Tarifeyle düzenleme yapma yetkisi tanınmıştır. Bununla birlikte kuralda vergi mahkemelerinde görülen davalarda avukatlık ücreti tutarının maktu olarak belirleneceği açık bir şekilde öngörülmüştür. Anılan Kanun'un 168. maddesinde ise avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan Tarifinin esas alınacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla maktu vekâlet ücretinin her sene TBB tarafından yayımlanan Tarifede belirleneceği gözetildiğinde kuralın kapsamının açık ve net olarak düzenlendiği, bu yönüyle kanunilik şartını taşıdığı anlaşılmaktadır.

24. Adil yargılanma hakkı, niteliği gereği devletin düzenleme yapmasını gerektiren bir haktır. Zira bu hakkın Anayasa'da zikredilmiş olması kendi başına bir anlam ifade etmemekte, bireylerin bu haktan yararlanabilmesi için devletin en azından yargı teşkilatını kurması ve yargılama usullerini belirlemesi gerekmektedir. Devletin düzenleme yetkisini haiz olduğu alanlarda belli ölçüde takdir yetkisine sahip olduğunun kabulü gerekir. Bu sebeple adil yargılanma hakkına yönelik sınırlamalar getirilirken kanun koyucuyu bağlayan belli bir meşru amaçlar listesi bulunmamaktadır. Ancak kanun koyucunun bu takdir yetkisinin Anayasa Mahkemesinin denetimine tabi olduğu açıktır (Bekir Sözen [GK], B. No: 2016/14586, 10/11/2022, § 74).

25. Vergi davalarında idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmesinin gereksiz çavaların açılmasının önlenmesi, mahkemelere yapılacak başvurularda abartılı, zorlama, kötü niyetli veya ciddiyetten yoksun taleplerin disipline edilerek yargılama faaliyetinin etkin ve süratli bir şekilde sonlandırılmasına katkı sağlayacağı açıktır. Bu yönüyle kuralın meşru bir amacının bulunduğu anlaşılmaktadır.

26. Kuralla mahkemeye erişim hakkına getirilen sınırlamanın Anayasa'ya aykırı olmaması için aynı zamanda ölçülü olması gerekir. Anayasa'nın 13. maddesinde güvence altına alınan ölçülülük ilkesi elverişlilik, gereklilik ve orantılılık olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. Elverişlilik öngörülen sınırlamanın amaca ulaşmaya elverişli olmasını, gereklilik amaç bakımından sınırlamanın zorunlu olmasını, diğer bir ifadeyle aynı amaca daha hafif bir sınırlama ile ulaşılmamasının mümkün olmamasını, orantılılık ise hakka getirilen sınırlama ile amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir.

27. Bu bağlamda gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi aleyhine karar verildiğinde kişinin katlanacağı vekâlet ücretinin maktu olacağıni öngören kuralın gereksiz dava açılmasının ve mahkemelerin gereksiz yere meşgul edilmesinin önlenmesi amacıyla ulaşmak bakımından elverişli olduğu anlaşılmaktadır.

28. Yargılama giderlerinden biri olan vekâlet ücretinin miktarı kişilerin yargı yoluna başvurma konusundaki tavrını etkileyebilir. Bu nedenle vekâlet ücretinin belirli bir düzeyin üzerinde olmasının yargılama sonunda haksız çıkma ihtimali yüksek olan kişilerin bu yola başvurusu konusunda daha ihtiyatlı davranmasını sağlayacağı söylenebilir. Bu bağlamda kuralla, dava değerine bakılmaksızın davanın reddedilmesi hâlinde gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerinin katlanacağı vekâlet ücretinin maktu olarak belirlenmesinin mahkemelerin gereksiz yere meşgul edilmesinin önlenmesi ile uyumsuzlukların makul sürede çözümlenmesinin sağlanması amacıyla ulaşmak bakımından gerekli olmadığı söylenemez.

29. Davaların niteliği dikkate alınarak vekâlet ücretinin kapsam ve sınırlarının belirlenmesinde anayasal ilkelere bağlı kalmak kaydıyla kanun koyucunun takdir yetkisi bulunmaktadır. Ancak abartılı, zorlama veya ciddiyetten yoksun talepleri önlemek amacıyla, öngörülen vekâlet ücretinin haksızlığı tespit edilen taraf aleyhine -dava değeri dikkate alınmaksızın- hükmedilirken miktar itibarıyla tarafların mahkemeye erişimini imkânsız hâle getirmemesi ya da ciddi ölçüde zorlaştırmaması gerekir. Bu konuda yapılacak değerlendirmede mahkemeye erişim hakkına getirilen sınırlamada amaçlanan kamu yararı ile bireyin hakları arasında sağlanması gereken adil dengeye dikkat edilmelidir (AYM, E.2021/58, K.2024/14, 23/1/2024, § 40).

30. Kural kapsamında tarafların lehine ya da aleyhine karar verilmesi hâlinde hükmedilecek vekâlet ücreti için öngörülen maktu vekâlet ücreti her yıl TBB tarafından yayımlanan Tarifede belli değerlerde belirlenmektedir. Vekâlet ücretine ilişkin olarak öngörülen yükümlülüklerin dava açmayı imkânsız hâle getirmediği ya da aşırı derecede zorlaştırmadıkça mahkemeye erişim hakkını ölçüsüz sınırladığı söylenemez. Bu bağlamda kural kapsamında TBB tarafından yayımlanan Tarifeye göre vergi mahkemelerinde takip edilen dava ve işler için maktu olarak belirlenen maktu vekâlet ücretinin miktar itibarıyla ülke şartlarında makul ve kabul edilebilir düzeyde olduğu, dolayısıyla kuraldaki kamu yararının gerekleri ile kişilerin hakları arasındaki dengenin bozulmadığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla kuralın kişilerin mahkemeye erişimlerini imkânsız hâle getirmediği ya da katlanılmaz ölçüde zorlaştırmadığı sonucuna ulaşılmıştır."

Buna göre, Vergi Mahkemesinin anılan değerlendirmesinde de hukuki isabet bulunmamaktadır.

Bu durumda, Vergi Mahkemesi kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere kanun yararına bozulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin kabulüne,
2. Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarih ve E:2024/35, K:2024/180 sayılı kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, hükmün sonuçlarına etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,
3. Kararın birer örneğinin taraflara ve Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve bu kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 29/01/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verilmiştir.

Danıştay Dokuzuncu Daire Başkanlığından:

Esas No : 2025/5439

Karar No : 2026/316

Kanun Yararına Temyiz Eden : Danıştay Başsavcılığı

Davalı : Trabzon Defterdarlığı - TRABZON

Vekili : Av. Şevval Amasyalı - Aynı Adreste

Davacı : Muhammet Düzenli

Vekili : Av. Aykut Korkmaz

(E-Tebliğat)

İstemin Özeti : Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarih ve E:2024/25, K:2024/178 sayılı kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca kanun yararına temyizden incelenerek bozulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı adına tahakkuk ettirilen 174,00 TL değerli kağıt bedelinin kaldırılması ve tahsil edilen tutarın iadesine karar verilmesi istemine ilişkindir.

Kanun yararına temyiz edilen kararın özeti: Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarih ve E:2024/25, K:2024/178 sayılı kararıyla; davacıdan fazladan tahsil edilen değerli kağıt bedeli bulunmadığı ve dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmediği; karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinin 2. fıkrasında, konu para ile değerlendirilebilen davalarda hükmedilen vekalet ücretinin kabul veya reddedilen miktarı geçmeyeceğinin belirtildiği, davanın değerinin 174,00 TL olduğu, bu değeri aşarak davacı aleyhine maktu (10.500,00 TL) vekalet ücretine hükmedilmesi durumunda, davacının mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasında olması gereken adil dengenin davacı aleyhine bozulacağı, davacının mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülü olmayacağı, davacıya şahsi olarak aşırı külfet yükleneceği, ayrıca davacının hak arama hürriyeti ile mahkemeye erişim hakkının da ihlal edileceği anlaşıldığından, davacı aleyhine hükmedilecek vekalet ücretinin davanın değerini aşamayacağı sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle davanın reddine, 174,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine kesin olarak karar verilmiştir.

Danıştay Başsavcılığı tarafından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi hükmü uyarınca, Vergi Mahkemesi kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının kanun yararına bozulması istenilmektedir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI CEVDET ERKAN'IN DÜŞÜNCESİ: Dernekpazarı Noterliğinin 10/01/2024 tarihli ve 13 yevmiye numaralı işlemi ile düzenlenen vekâletnamenin noterlikte saklanan örneği için tahakkuk ettirilerek tahsil edilen değerli kağıt bedelinin iptali ve iadesi istemiyle açılan davanın reddine dair Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarihli ve E:2024/25, K:2024/178 sayılı kararının vekâlet ücretine ilişkin hüküm fıkrası yönünden kanun yararına temyiz edilmesi talebiyle Danıştay Başsavcılığını bilgilendiren dilekçeniz üzerine konu incelendi:

2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanunu'nun 28 Haziran 2014 tarihli ve 29044 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6545 sayılı Kanun'un 24. maddesi ile değişik "Kanun Yararına Temyiz" başlıklı 51. maddesinde, "1. İdare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan

kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir.

2. Temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde karar, kanun yararına bozular. Bu bozma kararı, daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukukî sonuçlarını kaldırmaz.

3. Bozma kararının bir örneği ilgili bakanlığa gönderilir ve Resmî Gazete'de yayımlanır." kuralına yer verilmiştir.

Kanunî süre geçtikten sonra kanun yolu başvurusunda bulunulması üzerine süre aşımı yönünden başvurunun reddedilmesi veya herhangi bir usulî sebeple kanun yolu incelemesine tâbi tutulmadan kararın kesinleşmesi hâllerinde kanun yolu incelemesi yapılmış olmadığından, bu kararlar kanun yararına temyiz edilebilir.

2577 sayılı Kanun'un 20/A ve 20/B maddeleri uyarınca ivedi yargılama usulü uygulanarak verilen ve istinaf kanun yoluna başvurmadan temyiz edilebilen kararlardan temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşenlerin kanun yararına temyiz edilebileceği hususunda da tereddüt bulunmamaktadır.

Bu itibarla, 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesine göre kanun yararına temyiz; istinaf veya temyiz kanun yolları kapalı olduğu için kesinleşmiş ya da istinaf veya temyiz kanun yolları açık olduğu halde taraflardan hiçbirinin süresi içinde istinaf veya temyiz yoluna başvurmaması sebebiyle kesinleşmiş olan idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerince verilen nihai kararlara karşı başvurulabilen olağanüstü bir kanun yolu olup, bu kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin kanun yararına temyiz edilmesi mümkündür.

"Kanun yararına bozma üzerine, kararı veren mahkemece davaya yeniden bakılmaz, Mahkemenin bozmaya uygun yeni bir karar vermesi gerekmez. Çünkü kanun yararına bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan hükmün hukukî sonuçlarını ve dolayısıyla tarafların hukukî durumunu etkileyen bir sonucu yoktur. Bozmanın amacı, benzeri davalarda mahkemelerin aynı hukukî yanlışlığı yapmalarını önlemek ve usul ve esasa ilişkin hukuk kurallarının belli bir doğrultuda uygulanmasını sağlamaktan ibarettir. Bu nedenle, kanun yararına bozulmuş da olsa, kesinleşmiş karar hükmünü yürütecektir. Kanun yararına bozma kararının Resmî Gazetede yayımlanması ile, uygulanan hukuk kuralının Ülkenin her yanında aynı şekilde anlaşılmasını sağlama amacı güdülmüştür." (YENİCE Kâzım, ESİN Yüksel, Açıklamalı İçtihatlı Notlu İdarî Yargılama Usulü, 1983, s. 735, 736)

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması" başlıklı 168.maddesinde;

"Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir. (Ek cümle: 16/6/2009-5904/35 md.) Şu kadar ki hazırlanan tarifede; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir. Bu tarife Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı

takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı fıkrası hükümleri kıyasen uygulanır.

Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır." hükmü getirilmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun verdiği bu yetki kapsamında 2024 yılında uygulanacak Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi 21/09/2023 tarihli ve 32316 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Tarifenin 13. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise;

"(1) Bu Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukukî yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık ücreti, davanın görüldüğü mahkeme için bu Tarifenin ikinci kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (7 nci maddenin ikinci fıkrası, 10 uncu maddenin üçüncü fıkrası ile 12 nci maddenin birinci fıkrası, 16 ncı maddenin ikinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla) bu Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir.

(2) Ancak, hükmedilen ücret kabul veya reddedilen miktarı geçemez." düzenlemesi yapılmıştır.

Olayda Vergi Mahkemesince; Dernekpazarı Noterliğinin 10/01/2024 tarihli ve 13 yevmiye numaralı işlemi ile düzenlenen vekaletnamenin noterlikte saklanan örneği için tahakkuk ettirilerek tahsil edilen değerli kâğıt bedelinin iptali ve iadesi istemiyle açılan davanın reddine karar verilmiş, vekalet ücretine ilişkin olarak da Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13.maddesinin ikinci fıkrası uyarınca konusu para ile değerlendirilebilen davalarda hükmedilen vekalet ücretinin kabul veya reddedilen miktarı geçmeyeceği, davanın değerinin 174,00-TL olduğu, davanın değerini aşarak davacı aleyhine maktu (10.500,00-TL) avukatlık ücretine hükmedilmesi halinde davacıya şahsi olarak aşırı bir külfet yükleneceği, davacının mülkiyet hakkına yapılan müdahale ile kamu yararı ve davacının mülkiyet hakkının korunması arasında olması gereken adil dengeyi davacı aleyhine bozulacağı, müdahalenin ölçülü olmayacağı, ayrıca hak arama hürriyetine ve mahkemeye erişim hakkına aykırı olacağı gerekçesiyle davacı aleyhine hükmedilecek vekalet ücretinin davanın değerini aşamayacağı sonucuna varılarak 174,00-TL vekalet ücretine hükmedilmiştir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 323. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ğ) bendinde vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekalet ücretinin yargılama giderlerinden olduğu, 326.maddesinde kanunda yazılı hâller dışında, yargılama giderlerinin aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verileceği, davada iki taraftan her birinin kısmen haklı çıkması durumunda mahkemenin yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaşacağı, 330.maddesinde ise vekil ile takip edilen davalarda mahkemece kanuna göre takdir olunacak vekalet ücretinin taraf lehine hükmedileceği öngörülmüştür.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168.maddesinin ikinci fıkrasında genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğan her türlü davaların konusu para olsa veya para ile değerlendirilebilse dahi hükmün verildiği tarihte yürürlükteki Tarifede öngörülen maktu ücrete göre avukatlık ücretinin belirleneceği öngörülmüştür.

Yargılama giderlerinden olan vekalet ücretine ilişkin temel düzenlemelerin kanunlarla yapılması ve buna göre her yıl uygulanacak vekalet ücretlerinin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ile

belirlenmesi Anayasamıza egemen olan pek çok ilkenin bir yansımasıdır. Tüm vatandaşların haklarında tesis edilen işlemlere ilişkin olarak mahkemelerde dava açabilmesi hak arama özgürlüğünün temel unsurlarından biri olup, bu hakkın etkili bir şekilde kullanılabilmesi noktasında avukatlardan yardım alınması da çoğu zaman bir gerekliliktir. Bu hakkın kullanılması sırasında avukatlardan alınacak hukuki yardım nedeniyle davanın taraflarının dava açmadan önce; yargılama giderlerinden olan vekâlet ücretinin miktarını, hangi taraftan tahsil edileceğini önceden öngörebilmeleri ve buna ilişkin şartların açıkca, taraflar arasında ayırım yapılmaksızın ve objektif olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Tarafların, dava açmadan davanın kaybedilmesi durumunda ne kadar vekalet ücreti ödeyeceklerini bilerek ona göre dava açmaları aynı zamanda hukuki güvenlik ilkesinin de bir sonucudur.

Vekalet ücretlerinin önceden öngörülebilen, taraflar arasında eşit uygulanmasına ilişkin bu temel yaklaşımın yanı sıra 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168.maddesinin ikinci fıkrasında kanun koyucu özel bir düzenleme getirmiştir. Buna göre vergi davaları ya da idari davalar gibi devletin tek tarafı olarak yaptığı yüksek miktardaki vergilendirme veya parasal nitelikteki cezai işlemlerine karşı açılan davalarda vekalet ücretinin dava konusu değere göre belirlenmesi durumunda ilgili taraf lehine veya aleyhine yüksek oranlarda yargılama giderine hükmedilmesi mümkün olabileceğinden, kanun koyucu söz konusu davaların bu niteliğini de dikkate alarak tarafların yüksek miktarlarda vekâlet ücreti tehdidi altında kalmalarını önlemek amacıyla dava değerinden bağımsız olarak vekalet ücretini maktu olarak belirleme yoluna gitmiştir. Bu düzenleme ile aynı zamanda gereksiz dava açılması, mahkemelerin gereksiz yere meşgul edilmesi de önlenmeye çalışılmıştır.

Dava değerinin düşük olduğu vergi davalarında davacılar aleyhine karar verilmesi durumunda, aleyhine karar verilen tarafın ödeyeceği vekâlet ücretinin Tarifede belirlendiği üzere maktu miktarda olması nedeniyle ilgili tarafa dava değerine göre daha fazla vekâlet ücreti ödemesi söz konusu olmakla birlikte yukarıda da değinildiği gibi maktu vekalet ücretinin kanunda açıkca düzenlenmesi, ilgililer açısından belirli ve öngörülebilen olması, taraflar arasında eşit bir şekilde uygulanması karşısında bu durum "Mahkemelere Erişim Hakkını" ihlal etmemektedir.

Bu itibarla, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168. maddesinin ikinci fıkrasında vergi davalarında yargılama gideri olan avukatlık ücretinin dava değerinden bağımsız olarak maktu olarak düzenlenmesi nedeniyle Vergi Mahkemesince Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinin ikinci fıkrası dikkate alınmak suretiyle verilen kararda, vekalet ücreti yönünden hukuka uygunluk görülmemiştir.

Nitekim, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 02/05/2001 tarihli ve 4667 sayılı Kanun'un 81. maddesiyle değiştirilen 168. maddesinin ikinci fıkrasına 16/6/2009 tarihli ve 5904 sayılı Kanun'un 35. maddesiyle eklenen ikinci cümlede yer alan "...avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir." ibaresinin Anayasa'nın 2., 35. ve 36.maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 03/06/2025 tarihli ve E:2024/192, K:2025/126 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

Açıklanan nedenlerle; Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarihli ve E:2024/25, K:2024/178 sayılı kararı niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade ettiğinden, kanun yararına temyizden incelenerek bozulması 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesi uyarınca talep olunur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ SERHAT EMİN TAŐIN DÜŞÜNCESİ: Kanun yararına temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünölmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği göröőüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE

MADDİ OLAY: Davacı adına tahakkuk ettirilen 174,00 TL değereri kağıt bedelinin kaldırılması ve tahsil edilen tutarın iadesi istemiyle açılan davanın reddine ilişkin Vergi Mahkemesi kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının temyizden incelenerek kanun yararına bozulması istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesinin, 1. fıkrasında, idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, 2. fıkrasında, temyiz isteği yerinde göröüldüğü takdirde kararın, kanun yararına bozulacağı, bu bozma kararının, daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı, 3. fıkrasında, bozma kararının bir örneğinin ilgili bakanlığa gönderileceği ve Resmi Gazete'de yayımlanacağı belirtilmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun, "Avukatlık ücreti" başlıklı 164. maddesinin 1. fıkrasında, "Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değer ifade eder."; "Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması" başlıklı 168. maddesinde, "Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir. Şu kadar ki hazırlanan tarifede; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlölükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir. Bu tarife Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı tarifeyi bir daha göröülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı fıkrası hükümleri kıyasen uygulanır. Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır." hükümlerine yer verilmiştir.

Kanun yararına bozulması istenilen Vergi Mahkemesi kararının verildiği tarihte yürürlükte olan ve 21/09/2023 tarih ve 32316 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesi'nin "Tarifelerin üçüncü kısmına göre ücret" başlıklı 13. maddesinin 1. fıkrasında, bu

Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık ücretinin, davanın görüldüğü mahkeme için bu Tarifenin ikinci kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (7 nci maddenin ikinci fıkrası, 10 uncu maddenin üçüncü fıkrası ile 12 nci maddenin birinci fıkrası, 16 ncı maddenin ikinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla) bu Tarifenin üçüncü kısmına göre belirleneceği, 2. fıkrasında ise, ancak, hükmedilen ücretin kabul veya reddedilen miktarı geçmeyeceği belirtilmiştir.

Anılan Tarife'nin İkinci Kısmının,

"Yargı Yerlerinde, İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olsa veya Para ile Değerlendirilebilse Bile Maktu Ücrete Bağlı Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret" başlıklı Birinci Bölümünde,

...

4. Vergi Mahkemelerinde takip edilen dava ve işler için

a) Duruşmasız ise 10.500,00 TL

b) Duruşmalı ise 20.900,00 TL

...

"Yargı Yerleri ile İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olmayan veya Para ile Değerlendirilemeyen Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret" başlıklı İkinci Bölümünde,

...

16. İdare ve Vergi Mahkemelerinde takip edilen davalar için

a) Duruşmasız ise 10.500,00 TL

b) Duruşmalı ise 20.900,00 TL

...

20. Danıştayda ilk derecede görülen davalar için

a) Duruşmasız ise 17.100,00 TL

b) Duruşmalı ise 34.200,00 TL

...

"Yargı Yerleri ile İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olan veya Para ile Değerlendirilebilen Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret" başlıklı Üçüncü Bölümünde,

1. İlk 200.000,00 TL için %16

2. Sonra gelen 200.000,00 TL- için %15

...

9. 5.600.000,00 TL'den yukarısı için %1

hükümlerine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

1136 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen hükümlerine göre, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, Baro Yönetim Kurullarının teklifleri de dikkate alınarak, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî sınırlarını gösteren bir tarife hazırlanacağı, hazırlanacak tarifede, genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücretinin maktu olarak belirleneceği, konusu para olsun ya da olmasın (davanın miktarına bakılmaksızın) anılan Kanun hükmünde yer verilen vergi, resim, harç ve

benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezalarına ilişkin açılan davalar sonucunda haksız çıkan tarafın aleyhine maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Anılan hükümler uyarınca hazırlanan ve kanun yararına bozulması istenilen Vergi Mahkemesi kararının verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin İkinci Kısımının Birinci Bölümünde de, vergi mahkemelerinde takip edilen dava ve işler, konusu para olsa veya para ile değerlendirilebilse bile maktu avukatlık ücreti ödenecek dava ve işler arasında sayılarak, Tarife'nin İkinci Kısımının, konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki yardımlara ödenecek nispi avukatlık ücretinin düzenlendiği Üçüncü Bölümünün kapsamı dışında tutulmuştur.

Vergi Mahkemesince, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinin 2. fıkrasında, konusu para ile değerlendirilebilen davalarda hükmedilen avukatlık ücretinin kabul veya reddedilen miktarı geçemeyeceğinin belirtildiği, davanın değerinin 174,00 TL olduğu, bu değeri aşarak davacı aleyhine maktu (10.500,00 TL) avukatlık ücretine hükmedilmesi durumunda, davacının mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasında olması gereken adil dengenin davacı aleyhine bozulacağı, davacının mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülü olmayacağı, davacıya şahsi olarak aşırı külfet yükleneceği, ayrıca davacının hak arama hürriyeti ile mahkemeye erişim hakkının da ihlal edileceği anlaşıldığından, davacı aleyhine hükmedilecek avukatlık ücretinin davanın değerini aşamayacağı sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle 174,00 TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine karar verilmiş ise de, 1136 sayılı Kanun ile anılan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin yukarıda değerlendirilen hükümleri uyarınca konusu para olsa veya para ile değerlendirilebilse bile vergi mahkemelerinde takip edilen dava ve işler için maktu avukatlık ücreti ödeneceği dikkate alındığında, bakılan davada haksız çıkan davacı aleyhine dava değerini aşmayacak şekilde 174,00 TL vekalet ücretine hükmedilmesinde hukuki isabet bulunmamaktadır.

Vergi Mahkemesince, dava değerini olan 174,00 TL'yi aşarak davacı aleyhine maktu (10.500,00 TL) avukatlık ücretine hükmedilmesi durumunda, davacının mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasında olması gereken adil dengenin davacı aleyhine bozulacağı, davacının mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülü olmayacağı, davacıya şahsi olarak aşırı külfet yükleneceği, ayrıca davacının hak arama hürriyeti ile mahkemeye erişim hakkına da aykırı olacağı değerlendirilmiş ise de, 1136 sayılı Kanun'un 168. maddesinin 2. fıkrasında geçen "... avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir." ibaresinin, konusu para olan ya da parayla ölçülebilen davalarda dava değerinin düşük olduğu durumlarda dava değerine göre fahiş miktarlarda avukatlık ücretine hükmedilmesinin yargı yoluna başvurma konusunda caydırıcı etkiye neden olduğu ve mülkiyet hakkını zedelediği iddialarıyla yapılan itiraz başvurusu, Anayasa Mahkemesinin 03/06/2025 tarih ve E:2024/192, K:2025/126 sayılı kararıyla, kuralın, Anayasa'nın "Hak arama hürriyeti" başlıklı 36. maddesine aykırı olmadığı, "Mülkiyet hakkı" başlıklı 35. maddesiyle ise ilgisinin bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

Anayasa Mahkemesince, kuralın, dava değerinin düşük veya yüksek olması, davada idare veya devlet ile gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri lehine veya aleyhine karar verilmesi bakımından farklı sonuçlar doğurduğu belirtilerek, bu yönlerden ayrı ayrı incelendiği kararda, Vergi Mahkemesi kararına konu uyuşmazlıkta olduğu gibi, dava değerinin düşük olduğu vergi davalarında gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişileri aleyhine karar verilmesi durumu yönünden yapılan incelemede şu gerekçeye yer verilmiştir:

"19. Öncelikle dava değerinin düşük olduğu vergi davalarında gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişileri aleyhine karar verilmesi durumunda, aleyhine karar verilen tarafın ödeyeceği vekâlet ücreti Tarifede

belirlenen maktu miktarda olacağından ilgili taraf dava değerine göre daha fazla vekâlet ücretinden sorumlu olacaktır. Vergi davasında aleyhine karar verilen tarafın maktu vekâlet ücretinden sorumlu olmasını öngören kural bu yönüyle mahkemeye erişim hakkına sınırlama getirmektedir.

20. Anayasa'nın 13. maddesinde "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." denilmektedir. Buna göre mahkemeye erişim hakkına sınırlama getiren düzenlemelerin kanunla yapılması, ayrıca Anayasa'da öngörülen sınırlama sebebine uygun ve ölçülü olması gerekir.

21. Bu kapsamda mahkemeye erişim hakkını sınırlamaya yönelik bir kanuni düzenlemenin şeklen var olması yeterli olmayıp kuralların keyfiliğe izin vermeyecek şekilde belirli ve öngörülebilir nitelikte olmaları gerekir.

22. Esasen temel hakları sınırlayan kanunun bu niteliklere sahip olması Anayasa'nın 2. maddesinde güvenceye alınan hukuk devleti ilkesinin de bir gereğidir. Hukuk devletinde kanuni düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Kanunda bulunması gereken bu nitelikler hukuki güvenliğin sağlanması bakımından da zorunludur. Zira bu ilke hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar (AYM, E.2015/41, K.2017/98, 4/5/2017, §§ 153, 154). Dolayısıyla Anayasa'nın 13. maddesinde sınırlama ölçütü olarak belirtilen kanunilik, Anayasa'nın 2. maddesinde güvenceye bağlanan hukuk devleti ilkesi ışığında yorumlanmalıdır.

23. 1136 sayılı Kanun ya da farklı bir kanunda genel olarak maktu ya da nispi tarifinin uygulanacağı davalara ilişkin bir düzenleme öngörülmemekle birlikte bu hususta TBB'ye Tarifeyle düzenleme yapma yetkisi tanınmıştır. Bununla birlikte kuralda vergi mahkemelerinde görülen davalarda avukatlık ücreti tutarının maktu olarak belirleneceği açık bir şekilde öngörülmüştür. Anılan Kanun'un 168. maddesinde ise avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan Tarifinin esas alınacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla maktu vekâlet ücretinin her sene TBB tarafından yayımlanan Tarifede belirleneceği gözetildiğinde kuralın kapsamının açık ve net olarak düzenlendiği, bu yönüyle kanunilik şartını taşıdığı anlaşılmaktadır.

24. Adil yargılanma hakkı, niteliği gereği devletin düzenleme yapmasını gerektiren bir haktır. Zira bu hakkın Anayasa'da zikredilmiş olması kendi başına bir anlam ifade etmemekte, bireylerin bu haktan yararlanabilmesi için devletin en azından yargı teşkilatını kurması ve yargılama usullerini belirlemesi gerekmektedir. Devletin düzenleme yetkisini haiz olduğu alanlarda belli ölçüde takdir yetkisine sahip olduğunun kabulü gerekir. Bu sebeple adil yargılanma hakkına yönelik sınırlamalar getirilirken kanun koyucuyu bağlayan belli bir meşru amaçlar listesi bulunmamaktadır. Ancak kanun koyucunun bu takdir yetkisinin Anayasa Mahkemesinin denetimine tabi olduğu açıktır (Bekir Sözen [GK], B. No: 2016/14586, 10/11/2022, § 74).

25. Vergi davalarında idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmesinin gereksiz davaların açılmasının önlenmesi, mahkemelere yapılacak başvurularda abartılı, zorlama, kötü niyetli veya ciddiyetten yoksun taleplerin disipline edilerek yargılama faaliyetinin etkin ve süratli bir şekilde sonlandırılmasına katkı sağlayacağı açıktır. Bu yönüyle kuralın meşru bir amacının bulunduğu anlaşılmaktadır.

26. Kuralla mahkemeye erişim hakkına getirilen sınırlamanın Anayasa'ya aykırı olmaması için aynı zamanda ölçülü olması gerekir. Anayasa'nın 13. maddesinde güvence altına alınan ölçülülük ilkesi elverişlilik, gereklilik ve orantılılık olmak üzere üç alt ilkedен oluşmaktadır. Elverişlilik öngörülen sınırlamanın amaca ulaşmaya elverişli olmasını, gereklilik amaç bakımından sınırlamanın zorunlu olmasını, diğer bir ifadeyle aynı amaca daha hafif bir sınırlama ile ulaşılmasının mümkün olmamasını, orantılılık ise hakka getirilen sınırlama ile amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir.

27. Bu bağlamda gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi aleyhine karar verildiğinde kişinin katlanacağı vekâlet ücretinin maktu olacağını öngören kuralın gereksiz dava açılmasının ve mahkemelerin gereksiz yere meşgul edilmesinin önlenmesi amacına ulaşmak bakımından elverişli olduğu anlaşılmaktadır.

28. Yargılama giderlerinden biri olan vekâlet ücretinin miktarı kişilerin yargı yoluna başvurma konusundaki tavrını etkileyebilir. Bu nedenle vekâlet ücretinin belirli bir düzeyin üzerinde olmasının yargılama sonunda haksız çıkma ihtimali yüksek olan kişilerin bu yola başvurmaları konusunda daha ihtiyatlı davranmasını sağlayacağı söylenebilir. Bu bağlamda kuralla, dava değerine bakılmaksızın davanın reddedilmesi hâlinde gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerinin katlanacağı vekâlet ücretinin maktu olarak belirlenmesinin mahkemelerin gereksiz yere meşgul edilmesinin önlenmesi ile uyumsuzlukların makul sürede çözümlenmesinin sağlanması amacına ulaşmak bakımından gerekli olmadığı söylenemez.

29. Davaların niteliği dikkate alınarak vekâlet ücretinin kapsam ve sınırlarının belirlenmesinde anayasal ilkelere bağlı kalmak kaydıyla kanun koyucunun takdir yetkisi bulunmaktadır. Ancak abartılı, zorlama veya ciddiyetten yoksun talepleri önlemek amacıyla, öngörülen vekâlet ücretinin haksızlığı tespit edilen taraf aleyhine -dava değeri dikkate alınmaksızın- hükmedilirken miktar itibarıyla tarafların mahkemeye erişimini imkânsız hâle getirmemesi ya da ciddi ölçüde zorlaştırmaması gerekir. Bu konuda yapılacak değerlendirmede mahkemeye erişim hakkına getirilen sınırlamada amaçlanan kamu yararı ile bireyin hakları arasında sağlanması gereken adil dengeye dikkat edilmelidir (AYM, E.2021/58, K.2024/14, 23/1/2024, § 40).

30. Kural kapsamında tarafların lehine ya da aleyhine karar verilmesi hâlinde hükmedilecek vekâlet ücreti için öngörülen maktu vekâlet ücreti her yıl TBB tarafından yayımlanan Tarifede belli değerlerde belirlenmektedir. Vekâlet ücretine ilişkin olarak öngörülen yükümlülüklerin dava açmayı imkânsız hâle getirmedikçe ya da aşırı derecede zorlaştırmadıkça mahkemeye erişim hakkını ölçüsüz sınırladığı söylenemez. Bu bağlamda kural kapsamında TBB tarafından yayımlanan Tarifeye göre vergi mahkemelerinde takip edilen dava ve işler için maktu olarak belirlenen maktu vekâlet ücretinin miktar itibarıyla ülke şartlarında makul ve kabul edilebilir düzeyde olduğu, dolayısıyla kuraldaki kamu yararının gerekleri ile kişilerin hakları arasındaki dengenin bozulmadığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla kuralın kişilerin mahkemeye erişimlerini imkânsız hâle getirmediği ya da katlanılmaz ölçüde zorlaştırmadığı sonucuna ulaşılmıştır."

Buna göre, Vergi Mahkemesinin anılan değerlendirmesinde de hukuki isabet bulunmamaktadır.

Bu durumda, Vergi Mahkemesi kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere kanun yararına bozulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin kabulüne,
2. Trabzon Vergi Mahkemesinin 26/06/2024 tarih ve E:2024/25, K:2024/178 sayılı kararının vekalet ücretine ilişkin kısmının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, hükmün sonuçlarına etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,
3. Kararın birer örneğinin taraflara ve Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve bu kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 29/01/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verilmiştir.